

มาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพ
Occupational Standard and Professional Qualifications

สาขาวิชาชีพเกษตรกรรม สาขาการเพาะปลูกพืชเศรษฐกิจ
อาชีพผู้ตรวจประเมินหลักปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืชอาหาร (GAP
สำหรับพืชอาหาร)

จัดทำโดย สถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ (องค์การมหาชน)

1. ชื่อมาตรฐานอาชีพ

สาขาวิชาชีพเกษตรกรรม สาขาการเพาะปลูกพืชเศรษฐกิจ อาชีพผู้ตรวจประเมินหลักปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืชอาหาร (GAP สำหรับพืชอาหาร)

2. ประวัติการปรับปรุงมาตรฐาน

N/A

3. ทะเบียนอ้างอิง (Imprint)

N/A

4. ข้อมูลเบื้องต้น

“ระบบคุณวุฒิวิชาชีพ” ถูกพัฒนาขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อการรับรอง “สมรรถนะ” ของกำลังคนตามมาตรฐานอาชีพ เพื่อตอบสนองความต้องการของภาคธุรกิจและอุตสาหกรรม ผ่านกระบวนการรับรองคุณวุฒิวิชาชีพ เพื่อให้บุคลากรได้รับการยอมรับในความรู้ ทักษะ ตลอดจนความสามารถในการประกอบอาชีพ และได้รับ “คุณวุฒิวิชาชีพ” ที่สอดคล้องกับสมรรถนะ ประสบการณ์ และความรู้ และสามารถใช้ระบบคุณวุฒิวิชาชีพในการพัฒนาความเจริญก้าวหน้าในสายอาชีพของตนเอง โดยคุณวุฒิวิชาชีพนี้จะเป็นประโยชน์โดยตรงต่อกำลังคนของประเทศ ทั้งที่เป็นผู้ไม่มีคุณวุฒิทางการศึกษาระดับสูงแต่มีประสบการณ์และความเชี่ยวชาญในการประกอบอาชีพและผู้ที่มีคุณวุฒิการศึกษาที่ต้องการต่อยอดความก้าวหน้าในอาชีพ ทั้งนี้ “คุณวุฒิวิชาชีพ” สามารถนำไปเทียบเคียงและเชื่อมโยงกับระบบคุณวุฒิและการรับรองอื่นๆ ทั้งภายในประเทศและระดับสากล

สถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ (องค์การมหาชน) ได้ดำเนินการส่งเสริม สนับสนุนกลุ่มอาชีพหรือกลุ่มวิชาชีพในการจัดทำมาตรฐานอาชีพ โดยร่วมกับภาคธุรกิจ ภาคอุตสาหกรรม และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องอื่นๆ เพื่อระบุสมรรถนะที่ต้องการเพื่อจัดทำเป็น “มาตรฐานอาชีพ” อันหมายถึงการกำหนดระดับสมรรถนะของบุคคลในการประกอบอาชีพและกำหนดระดับคุณวุฒิวิชาชีพในการรับรอง โดยคณะกรรมการสถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ ได้กำหนดสาขาวิชาชีพในการให้ประกาศนียบัตรคุณวุฒิวิชาชีพไว้รวมทั้งสิ้น 72 สาขาวิชาชีพ และสถาบันได้ดำเนินโครงการจัดทำและทบทวนมาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพมาแล้วตั้งแต่ปี 2556 ถึงปี 2561 รวม 51 สาขาวิชาชีพ ดังนั้นจึงเห็นควรดำเนินโครงการจัดทำและทบทวนมาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพในปี 2562 เพื่อจัดทำมาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพอื่นๆ เพิ่มเติม อันจะทำให้มีมาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพที่สามารถนำไปพัฒนาศักยภาพและสมรรถนะของตนเอง ผู้ประกอบการสามารถใช้ประกอบการจ้างงานได้ตรงตามความต้องการ สถานศึกษาสามารถนำไปใช้ในการพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนให้ตรงกับความต้องการของผู้ประกอบการ และจะนำไปสู่การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันให้กับประเทศไทยได้ในที่สุด

ด้วยสถานการณ์ในปัจจุบัน การพัฒนาการผลิตและสร้างความเชื่อมั่นสินค้าเกษตรและอาหารปลอดภัยมีความสำคัญและจำเป็นต้องเร่งดำเนินการ เนื่องจากตลาดต่างประเทศเข้มงวดด้านมาตรฐานความปลอดภัยและสิ่งแวดล้อมมากขึ้น เช่น ญี่ปุ่น ลำไย ลิ้นจี่ มังคุด มะม่วง ชมพู ที่ส่งออกไปประเทศจีนได้ต้องมีใบรับรองมาตรฐาน GAP ผู้บริโภคในประเทศไทยเองก็มีความตื่นตัว ต้องการสินค้าเกษตรและอาหารปลอดภัย ไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม ในราคาเหมาะสม การพัฒนาการผลิตและสร้างความเชื่อมั่นในสินค้าเกษตรและอาหารปลอดภัยมีคุณภาพมาตรฐาน สามารถแข่งขันกับสินค้าของประเทศคู่แข่งได้

สถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ (องค์การมหาชน) มีหน้าที่ในการส่งเสริม สนับสนุนกลุ่มอาชีพหรือกลุ่มวิชาชีพในการจัดทำมาตรฐานอาชีพ โดยร่วมกับกลุ่มบุคคลในอาชีพ และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องอื่น ๆ เพื่อระบุสมรรถนะที่ต้องการเพื่อจัดทำเป็น “มาตรฐานอาชีพ” อันหมายถึงการกำหนดระดับสมรรถนะของบุคคลในการประกอบอาชีพและกำหนดระดับคุณวุฒิวิชาชีพในการรับรอง และการสนับสนุนการจัดทำมาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพ สาขาวิชาชีพเกษตรกรรม สาขาการเพาะปลูกพืชเศรษฐกิจ อาชีพผู้ตรวจประเมินหลักปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืชอาหาร (GAP พืชอาหาร) จะเป็นประโยชน์ต่อการสร้างมาตรฐาน สร้างอาชีพให้กับบุคลากรในประเทศต่อไป

5. ประวัติการปรับปรุงมาตรฐานในแต่ละครั้ง

N/A

6. ครั้งที่

N/A

7. คุณวุฒิวิชาชีพที่ครอบคลุม (Professional Qualifications included)

สาขาวิชาชีพเกษตรกรรม

สาขาเพาะปลูกพืชเศรษฐกิจ

อาชีพผู้ตรวจประเมินหลักปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืชอาหาร (GAP สำหรับพืชอาหาร) ระดับ 4

8. คุณวุฒิวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง (Related Professional Qualifications)

คุณวุฒิวิชาชีพ สาขาวิชาชีพเกษตรกรรม สาขาการเพาะปลูกพืชเศรษฐกิจ 8.1 อาชีพผู้ตรวจประเมินหลักปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืชอาหาร (GAP สำหรับพืชอาหาร) ระดับ 4 8.2 อาชีพผู้ตรวจประเมินหลักปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืชอาหาร (GAP สำหรับพืชอาหาร) ระดับ 5 8.3

อาชีพผู้ตรวจประเมินหลักปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืชอาหาร (GAP สำหรับพืชอาหาร) ระดับ 6

9. หน่วยสมรรถนะทั้งหมดในมาตรฐานอาชีพ (List of All Units of Competence within this Occupational Standards)

รหัสหน่วยสมรรถนะ	เนื้อหา
10101	เตรียมการตรวจประเมินตามหลักการ ข้อกำหนดและเงื่อนไขการรับรองมาตรฐานการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (GAP)
10102	ตรวจประเมินตามมาตรฐานการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (GAP)
10103	จัดทำรายงานการตรวจตามมาตรฐานการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (GAP)

10. ระดับคุณวุฒิ

10.1 สาขาวิชาชีพเกษตรกรรม สาขาเพาะปลูกพืชเศรษฐกิจ อาชีพผู้ตรวจประเมินหลักปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืชอาหาร (GAP สำหรับพืชอาหาร) ระดับ 4

คุณลักษณะของผลการเรียนรู้ (Characteristics of Outcomes)

ระดับคุณวุฒินี้ถือว่าเป็นบุคคลที่มีความรู้และทักษะในการผลิตพืชอาหาร รวมถึงโปรแกรมสุขลักษณะพื้นฐาน สามารถตรวจสอบประเมินการผลิตในแปลงปลูกภายใต้การควบคุมดูแลของผู้ตรวจประเมิน/หัวหน้าคณะผู้ตรวจประเมิน และการจัดบันทึกเรียบเรียงข้อมูลที่เป็น เพื่อใช้เป็นหลักฐานประกอบการตรวจประเมินตามมาตรฐาน GAP พืชอาหาร มีความรู้เกี่ยวกับข้อกำหนดมาตรฐาน หลักเกณฑ์การตรวจประเมิน และเงื่อนไขการรับรองและต่ออายุการรับรองมาตรฐานการผลิตพืชอาหาร สามารถวิเคราะห์อันตรายและจุดวิกฤตเพื่อจัดลำดับความสำคัญในการ ตรวจประเมินการผลิตที่สอดคล้องตามมาตรฐาน GAP พืชอาหาร มีจริยธรรมในการประกอบอาชีพ รักษาความลับ และความปลอดภัยของข้อมูล เคารพกติกาที่ระบุไว้ตามเกณฑ์ มีความเป็นกลางจากกิจกรรมที่ตรวจ หลีกเลี่ยงการมีส่วนได้ส่วนเสีย

การเลื่อนระดับคุณวุฒิวิชาชีพ (Qualification Pathways)

- คุณสมบัติของผู้เข้ารับการประเมินคุณวุฒิวิชาชีพต้องเป็นไปตามข้อใดข้อหนึ่ง มีดังนี้
 - มีประสบการณ์ทำงานด้านการบริหารจัดการคุณภาพที่เกี่ยวข้อง อย่างน้อย 2 ปี หรือ
 - ผ่านการฝึกอบรมความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพที่ทำการสอน อย่างน้อย 2 หลักสูตร เช่น GAP พืชอาหาร และ หลักสูตรเกี่ยวกับ GMP หรือ HACCP หรือหลักสูตรเกี่ยวกับการบริหารจัดการความปลอดภัยอาหาร หรือ การอารักขาพืชโดยมีหลักฐานเชิงประจักษ์ หรือ
 - ได้รับคุณวุฒิวิชาชีพ หรือคุณวุฒิการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพด้านการตรวจประเมิน
- หนังสือรับรองมาตรฐานอาชีพ สาขาการเพาะปลูกพืชเศรษฐกิจ อาชีพผู้ตรวจประเมินหลักปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืชอาหาร (GAP สำหรับพืชอาหาร) ระดับ 4 มีอายุการรับรอง 3 ปี การต่ออายุหนังสือรับรองมาตรฐานอาชีพ ทำได้ดังนี้
 - เข้ารับการประเมินตามหน่วยสมรรถนะของกรอบคุณวุฒิวิชาชีพ สาขาการเพาะปลูกพืชเศรษฐกิจ อาชีพผู้ตรวจประเมินหลักปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืชอาหาร (GAP สำหรับพืชอาหาร) ระดับ 4 ใหม่ และผ่านเกณฑ์การประเมินทุกหน่วยสมรรถนะ หรือ
 - แสดงหลักฐานเชิงประจักษ์ในการปฏิบัติงานและมีสมรรถนะตามกรอบคุณวุฒิวิชาชีพ สาขาการเพาะปลูกพืชเศรษฐกิจ อาชีพผู้ตรวจประเมินหลักปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืชอาหาร (GAP สำหรับพืชอาหาร) ระดับ 4 ทุกหน่วยสมรรถนะ ในระยะเวลาที่ผ่านมา

หลักเกณฑ์การต่ออายุหนังสือรับรองมาตรฐานอาชีพ

N/A

กลุ่มบุคคลในอาชีพ (Target Group)

บุคคลทั่วไปที่เกี่ยวข้องกับข้อบ่งชี้ที่เกี่ยวข้องกับการตรวจประเมิน

หน่วยสมรรถนะ (หน่วยสมรรถนะทั้งหมดของคุณวุฒिवิชาชีพนี)

- 10101 เตรียมการตรวจประเมินตามหลักการ ข้อกำหนดและเงื่อนไขการรับรองมาตรฐานการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (GAP)
- 10102 ตรวจประเมินตามมาตรฐานการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (GAP)
- 10103 จัดทำรายงานการตรวจตามมาตรฐานการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (GAP)

ตารางแผนผังแสดงหน้าที่

1. ตารางแสดงหน้าที่ 1

ประกาศใช้ ณ 29/04/2565

ตาราง 1 : FUNCTIONAL MAP แสดง KEY PURPOSE , KEY ROLES , KEY FUNCTION

ความมุ่งหมายหลัก Key Purpose		บทบาทหลัก Key Roles		หน้าที่หลัก Key Function	
คำอธิบาย		รหัส	คำอธิบาย	รหัส	คำอธิบาย
ผลิตและพัฒนาการผลิตพืชเศรษฐกิจเพื่อจำหน่ายในประเทศและแข่งขันได้กับนานาชาติ		10	ตรวจประเมินการผลิตพืชอาหารตามมาตรฐานการผลิต	101	ตรวจประเมินตามมาตรฐานการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (GAP)

คำอธิบาย ตารางแผนผังแสดงหน้าที่เป็นแผนผังที่ใช้วิเคราะห์หน้าที่งานเพื่อให้ได้หน้าที่หลัก (Key Function)

2. ตารางแสดงหน้าที่ 1 (ต่อ)

ประกาศใช้ ณ 29/04/2565

ตาราง 2 : FUNCTIONAL MAP แสดง KEY FUNCTION , UNIT OF COMPETENCE , ELEMENT OF COMPETENCE

หน้าที่หลัก Key Function		หน่วยสมรรถนะ Unit of Competence		หน่วยสมรรถนะย่อย Element of Competence	
รหัส	คำอธิบาย	รหัส	คำอธิบาย	รหัส	คำอธิบาย
101	ตรวจประเมินตามมาตรฐานการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (GAP)	10101	เตรียมการตรวจประเมินตามหลักการข้อกำหนดและเงื่อนไขการรับรองมาตรฐานการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (GAP)	10101	ระบุข้อกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (GAP) โดยวิเคราะห์อันตรายและจุดวิกฤตที่ต้องควบคุมเพื่อเตรียมการตรวจประเมินในประเด็นสำคัญ
				101012	วางแผนการตรวจประเมินตามหลักเกณฑ์มาตรฐานการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (GAP)
				101013	จัดทำแบบบันทึกการตรวจประเมินการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีของแปลงปลูก
		10102	ตรวจประเมินตามมาตรฐานการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (GAP)	10102	ตรวจประเมินแปลงปลูกและการปฏิบัติต่างๆเพื่อประเมินความสอดคล้องตามหลักเกณฑ์ข้อกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (GAP)
				101022	ตรวจประเมินการทวนสอบระบบผลิตตามหลักเกณฑ์ข้อกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (GAP)
		10103	จัดทำรายงานการตรวจตามมาตรฐานการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (GAP)	10103	สรุปผลการตรวจประเมินและทวนสอบความถูกต้อง
				101032	จัดทำรายงานการตรวจประเมิน

คำอธิบาย

ตารางแผนผังแสดงหน้าที่ (ต่อ) เป็นแผนผังที่ใช้วิเคราะห์หน้าที่งานหลังจากได้หน้าที่หลัก (Key Function) เพื่อให้ได้ หน่วยสมรรถนะ (Unit of Competence) และหน่วยสมรรถนะย่อย (Element of Competence)

1. รหัสหน่วยสมรรถนะ 10101
2. ชื่อหน่วยสมรรถนะ เตรียมการตรวจประเมินตามหลักการ ข้อกำหนดและเงื่อนไขการรับรองมาตรฐานการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (GAP)
3. ทบทวนครั้งที่ 1 / 2565
4. สร้างใหม่ ☒ ปรับปรุง ☐

5. สำหรับชื่ออาชีพและรหัสอาชีพ (Occupational Classification)

ISCO 1311 ผู้จัดการด้านการผลิตในภาคการเกษตรและการป่าไม้

ISCO 3142 เจ้าหน้าที่เทคนิคด้านการเกษตรและการประมง

6. คำอธิบายหน่วยสมรรถนะ (Description of Unit of Competency)

หน่วยสมรรถนะนี้ หมายถึง ผู้มีความรู้ความสามารถตรวจประเมินเบื้องต้นการดำเนินงานในแปลงปลูก เปรียบเทียบกับข้อกำหนดและเกณฑ์การพิจารณารับรองมาตรฐานสามารถอธิบายข้อกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (GAP) วิเคราะห์อันตรายและจุดวิกฤตที่ต้องควบคุมเพื่อเตรียมการตรวจสอบจัดทำบันทึกข้อมูลการปฏิบัติทางการเกษตรของแปลงปลูก

7. สำหรับระดับคุณวุฒิ

1	2	3	4	5	6	7	8
☐	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☐

8. กลุ่มอาชีพ (Sector)

บุคคลทั่วไปที่เกี่ยวข้องกับข้อบ่งชี้ที่เกี่ยวข้องกับการตรวจประเมิน

9. ชื่ออาชีพและรหัสอาชีพอื่นที่หน่วยสมรรถนะนี้สามารถใช้ได้ (ถ้ามี)

N/A

10. ข้อกำหนดหรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง (Licensing or Regulation Related) (ถ้ามี)

1. หลักเกณฑ์การรับรองมาตรฐานการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี ของสำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ (มกอช.)
2. มาตรฐานสินค้าเกษตร มกษ.9001-2564
3. พระราชบัญญัติอาหาร พ.ศ.2522
4. พระราชบัญญัติมาตรฐานสินค้าเกษตร พ.ศ. 2551
5. มาตรฐาน ISO/IEC 17065 : 2012
6. มาตรฐาน ISO/IEC 17020 : 2012
7. มาตรฐาน ISO 19011 : 2018

11. สมรรถนะย่อยและเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Elements and Performance Criteria)

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์ในการปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
101011 ระบุข้อกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (GAP) โดยวิเคราะห์อันตรายและจุดวิกฤตที่ต้องควบคุมเพื่อเตรียมการตรวจประเมินในประเด็นสำคัญ	1. ระบุข้อกำหนดและเงื่อนไขการรับรองมาตรฐานการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (GAP) 2. วิเคราะห์อันตรายและจุดวิกฤตได้อย่างเหมาะสมตามชนิดพืช/กระบวนการผลิตและสภาพแวดล้อม	ข้อสอบข้อเขียน
101012 วางแผนการตรวจประเมินตามหลักเกณฑ์มาตรฐานการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (GAP)	1. กำหนดแผนการตรวจประเมินระบบการผลิตพืชตามข้อบ่งชี้ที่ขอรับการรับรอง 2. ระบุข้อมูล/เอกสารอ้างอิงที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการตรวจประเมิน	ข้อสอบข้อเขียน

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์ในการปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
101013 จัดทำแบบบันทึกการตรวจประเมินการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีของแปลงปลูก	1. จัดทำรายการการตรวจสอบประเมินตามเกณฑ์ข้อกำหนดและ ขอบข่ายได้อย่างถูกต้องเหมาะสม 2. จัดกลุ่มข้อมูลที่รวบรวมไว้เพื่อผู้ตรวจประเมินสามารถสืบค้นและ เข้าใจได้ง่าย	ข้อสอบข้อเขียน

12. ความรู้และทักษะก่อนหน้าที่จำเป็น (Pre-requisite Skill & Knowledge)

ความรู้และทักษะเกี่ยวกับการตรวจประเมินตามมาตรฐานการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (GAP)

13. ทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) ความต้องการด้านทักษะ

1. ทักษะการเรียนรู้และพัฒนาความรู้
2. ทักษะการวางแผนดำเนินการและการแก้ปัญหาในงาน
3. ทักษะการฟัง การสังเกต การสื่อสารและปฏิบัติงานร่วมกับผู้อื่นได้
4. ทักษะการบันทึกข้อมูล การเข้าถึงระบบข้อมูล และเรียบเรียงข้อมูล
5. ทักษะการใช้เทคโนโลยีและใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์เบื้องต้น

(ข) ความต้องการด้านความรู้

1. การเตรียมการตรวจ
2. การตรวจประเมินตามข้อกำหนดของมาตรฐาน
3. การจัดทำรายงานการตรวจประเมิน

14. หลักฐานที่ต้องการ (Evidence Guide)

(ก) หลักฐานการปฏิบัติงาน (Performance Evidence)

- ภาพการตรวจประเมิน รายงานการตรวจประเมิน

(ข) หลักฐานความรู้ (Knowledge Evidence)

- ใบรับรองการผ่านการฝึกอบรมการตรวจประเมินที่เกี่ยวข้อง เช่น หลักสูตร GAP และ หลักสูตรเกี่ยวกับ GMP หรือ HACCP หรือหลักสูตรเกี่ยวกับการบริหารจัดการความปลอดภัยอาหาร หรือ การอารักขาพืช

(ค) คำแนะนำในการประเมิน

- ภาพการตรวจประเมิน รายงานการตรวจประเมินที่จัดทำไม่เกิน 2 ปี

(ง) วิธีการประเมิน

พิจารณาตามคู่มือการประเมิน

15. ขอบเขต (Range Statement)

(ก) คำแนะนำ

ผู้เข้าประเมินจะต้องแสดงความรู้ในการเตรียมการตรวจประเมิน

(ข) คำอธิบายรายละเอียด

การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (Good Agricultural Practices : GAP) หมายถึง การปฏิบัติเพื่อป้องกันหรือลดความเสี่ยงของอันตรายที่อาจเกิดขึ้นระหว่าง การเพาะปลูก การเลี้ยงสัตว์ การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ การเก็บเกี่ยว และการจัดการหลังการเก็บเกี่ยว เพื่อให้ได้ผลผลิตที่มีคุณภาพปลอดภัย และเหมาะสมสำหรับการบริโภค ในเอกสารฉบับนี้จะใช้คำว่า “มกษ. GAP”

การตรวจ (Inspection) หมายถึง การตรวจสอบการออกแบบผลิตภัณฑ์ ผลิตภัณฑ์ การบริการกระบวนการ หรือโรงงาน และการพิจารณาความเป็นไปตามข้อกำหนดเฉพาะ หรือข้อกำหนดทั่วไป (บนพื้นฐานการตัดสินใจโดยผู้มีประสบการณ์ในวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง)

หมายเหตุ 1) การตรวจสอบของกระบวนการต่างๆจะรวมถึงบุคลากร สิ่งอำนวยความสะดวกเทคโนโลยีและวิธีการ

- 2) ผลการตรวจอาจใช้เพื่อสนับสนุนการรับรอง

การตรวจประเมิน (Certification) หมายถึง

ขั้นตอนการดำเนินงานโดยหน่วยรับรองในการออกใบรับรองแสดงว่าผลผลิตหรือผลิตภัณฑ์หรือระบบการควบคุมผลผลิตหรือผลิตภัณฑ์เป็นไปตามข้อกำหนดของมาตรฐานการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี

เอกสารที่เกี่ยวข้องในการตรวจประเมิน เช่น รายละเอียดข้อมูลจากใบคำขอตรวจประเมิน แบบสรุปการตรวจประเมิน แบบแก้ไขข้อบกพร่อง การวิเคราะห์อันตรายและจุดวิกฤตได้อย่างเหมาะสม หมายถึง การวิเคราะห์อันตรายและจุดวิกฤตตามชนิดพืช/กระบวนการผลิตและสภาพแวดล้อม

16. หน่วยสมรรถนะรวม (ถ้ามี)

N/A

17. อุตสาหกรรมร่วม/กลุ่มอาชีพร่วม (ถ้ามี)

N/A

18. รายละเอียดกระบวนการและวิธีการประเมิน (Assessment Description and Procedure)

18.1 วิธีการประเมิน

- การสอบข้อเขียน

18.2 เครื่องมือ

- ผลการสอบข้อเขียน

1. รหัสหน่วยสมรรถนะ 10102
2. ชื่อหน่วยสมรรถนะ ตรวจสอบประเมินตามมาตรฐานการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (GAP)
3. ทบทวนครั้งที่ 1 / 2565
4. สร้างใหม่ ☒ ปรับปรุง ☐

5. สำหรับชื่ออาชีพและรหัสอาชีพ (Occupational Classification)

ISCO 1311 ผู้จัดการด้านการผลิตในภาคการเกษตรและการป่าไม้

ISCO 3142 เจ้าหน้าที่เทคนิคด้านการเกษตรและการประมง

6. คำอธิบายหน่วยสมรรถนะ (Description of Unit of Competency)

หน่วยสมรรถนะนี้ หมายถึง ผู้ที่มีความรู้ความสามารถในการตรวจสอบประเมินแหล่งน้ำ สภาพพื้นที่แปลงเพาะปลูก สถานที่จัดเก็บ และเครื่องมือวัสดุอุปกรณ์ได้ตามหลักเกณฑ์ข้อกำหนดมาตรฐาน รวมถึงการตรวจสอบประเมินกระบวนการผลิต และสุขอนามัยในการผลิตได้ตามหลักเกณฑ์ข้อกำหนดมาตรฐาน

7. สำหรับระดับคุณวุฒิ

1	2	3	4	5	6	7	8
☐	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☐

8. กลุ่มอาชีพ (Sector)

บุคคลทั่วไปที่เกี่ยวข้องกับขอบข่ายที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบประเมิน

9. ชื่ออาชีพและรหัสอาชีพอื่นที่หน่วยสมรรถนะนี้สามารถใช้ได้ (ถ้ามี)

-

10. ข้อกำหนดหรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง (Licensing or Regulation Related) (ถ้ามี)

1. หลักเกณฑ์การรับรองมาตรฐานการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี ของสำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ (มกอช.)
2. มาตรฐานสินค้าเกษตร มกษ.9001-2564
3. พระราชบัญญัติอาหาร พ.ศ.2522
4. พระราชบัญญัติมาตรฐานสินค้าเกษตร พ.ศ. 2551
5. มาตรฐาน ISO/IEC 17065 : 2012
6. มาตรฐาน ISO/IEC 17020 : 2012
7. มาตรฐาน ISO 19011 : 2018

11. สมรรถนะย่อยและเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Elements and Performance Criteria)

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์ในการปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
101021 ตรวจสอบประเมินแปลงปลูกและการปฏิบัติต่างๆเพื่อประเมินความสอดคล้องตามหลักเกณฑ์ข้อกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (GAP)	1. ตรวจสอบแปลงปลูกและการปฏิบัติต่างๆตามขั้นตอนการผลิตพืชเพื่อประเมินความสอดคล้องกับมาตรฐานตามเอกสารรายการตรวจสอบประเมิน 2. ตรวจสอบสถานที่จัดเก็บวัตถุดิบรายเครื่องมือและวัสดุอุปกรณ์ตามเอกสารรายการตรวจสอบประเมิน 3. ตรวจสอบสถานที่จัดเก็บผลิตผลทางการเกษตร 4. บันทึกกิจกรรมและข้อสังเกตที่ได้จากการตรวจสอบประเมินตามเอกสารรายการตรวจสอบประเมิน	ข้อสอบข้อเขียน

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์ในการปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
101022 ตรวจประเมินการทวนสอบระบบผลิต ตามหลักเกณฑ์ข้อกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติทางการเกษตร ที่ดี (GAP)	1. ตรวจประเมิน วิธีการทวนสอบ การบันทึกและจัดเก็บเอกสาร และการตามสอบสินค้าตามหลักเกณฑ์ข้อกำหนด ที่สอดคล้องกับมาตรฐาน 2. บันทึกกิจกรรมและข้อสังเกตที่ได้จากการตรวจประเมิน ตามเอกสารรายการตรวจประเมิน	ข้อสอบข้อเขียน

12. ความรู้และทักษะก่อนหน้าที่จำเป็น (Pre-requisite Skill & Knowledge)

ความรู้และทักษะเกี่ยวกับการตรวจประเมินตามมาตรฐานการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (GAP)

13. ทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

- (ก) ความต้องการด้านทักษะ
- ทักษะการเรียนรู้และพัฒนาความรู้
 - ทักษะการวางแผนดำเนินการและแก้ปัญหาในงาน
 - ทักษะการสัมภาษณ์การฟัง การสังเกต การสื่อสารและปฏิบัติงานร่วมกับผู้อื่นได้
 - ทักษะการบันทึกข้อมูล การเข้าถึงระบบข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล จัดทำรายงานและทวนสอบข้อมูล
 - ทักษะการใช้เทคโนโลยีและใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์
- (ข) ความต้องการด้านความรู้
- ความรู้ในข้อกำหนดมาตรฐาน หลักเกณฑ์การตรวจประเมินและเงื่อนไขการขึ้นทะเบียนและต่ออายุใบรับรองมาตรฐานการผลิตพืชอาหาร
 - ความรู้ในการวิเคราะห์อันตรายและจุดวิกฤติและแนวทางการประเมินความถูกต้อง เหมาะสมของสิ่งที่ดำเนินงานป้องกันความเสี่ยง
 - การจัดทำรายงานและขั้นตอนการขึ้นทะเบียนใบรับรองและต่ออายุใบรับรองมาตรฐานการผลิตพืชอาหาร

14. หลักฐานที่ต้องการ (Evidence Guide)

- (ก) หลักฐานการปฏิบัติงาน (Performance Evidence)
- ภาพการตรวจประเมิน รายงานการตรวจประเมิน
- (ข) หลักฐานความรู้ (Knowledge Evidence)
- ใบรับรองการผ่านการฝึกอบรมการตรวจประเมินที่เกี่ยวข้อง เช่น GAP ,ISO 9001 และ หลักสูตรเกี่ยวกับ GMP หรือ HACCP หรือหลักสูตรเกี่ยวกับการบริหารการจัดการความปลอดภัยอาหาร หรือ การอารักขาพืช
- (ค) คำแนะนำในการประเมิน
- ภาพการตรวจประเมิน รายงานการตรวจประเมินที่จัดทำไม่เกิน 2 ปี
- (ง) วิธีการประเมิน
- พิจารณาตามคู่มือการประเมิน

15. ขอบเขต (Range Statement)

- ก) คำแนะนำ
- ผู้จะเข้ามาประเมินจะต้องแสดงความรู้ในตรวจประเมินแปลงเพาะปลูก สถานที่จัดเก็บ และเครื่องมือวัสดุอุปกรณ์
- ข) คำอธิบายรายละเอียด
- การตรวจประเมินตามหลักเกณฑ์ข้อกำหนดกระบวนการผลิตสอดคล้องกับมาตรฐานตามเอกสารรายการตรวจประเมิน มีดังนี้
- การใช้วัตถุดิบทางการเกษตร
 - การจัดการคุณภาพในการผลิตก่อนการเก็บเกี่ยว
 - การเก็บเกี่ยวและการปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว
 - การพักผลผลิต การขนย้ายผลผลิต การเก็บรักษาผลผลิต
 - ประเด็นสำคัญอื่นที่อาจมีผลกระทบต่อความเชื่อมั่นของความปลอดภัยอาหารและคุณภาพผลผลิต
 - ตรวจประเมินระบบควบคุมคุณภาพภายในกลุ่ม สำหรับการตรวจประเมินแบบกลุ่ม
- การทวนสอบระบบการผลิต ได้แก่ การบันทึกข้อมูลแปลงปลูก และการตามสอบสินค้าเมื่อมีปัญหาตามหลักเกณฑ์ข้อกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (GAP)

16. หน่วยสมรรถนะรวม (ถ้ามี)

N/A

17. ชุดสาหรณ์รวม/กลุ่มอาชีพรวม (ถ้ามี)

18.1 วิธีการประเมิน

- การสอบข้อเขียน

18.2 เครื่องมือ

- ผลการสอบข้อเขียน

18. รายละเอียดกระบวนการและวิธีการประเมิน (Assessment Description and Procedure)

N/A

1. รหัสหน่วยสมรรถนะ10103
2. ชื่อหน่วยสมรรถนะจัดทำรายงานการตรวจตามมาตรฐานการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (GAP)
3. ทบทวนครั้งที่1 / 2565
4. สร้างใหม่☒ปรับปรุง☐

5. สำหรับชื่ออาชีพและรหัสอาชีพ (Occupational Classification)

ISCO 1311 ผู้จัดการด้านการผลิตในภาคการเกษตรและการป่าไม้
ISCO 3142 เจ้าหน้าที่เทคนิคด้านการเกษตรและการประมง

6. คำอธิบายหน่วยสมรรถนะ (Description of Unit of Competency)

หน่วยสมรรถนะนี้ หมายถึง ผู้ที่มีความรู้ความสามารถในการจัดทำรายงานการตรวจประเมิน สรุปผลการตรวจประเมินและทวนสอบความถูกต้อง

7. สำหรับระดับคุณวุฒิ

1	2	3	4	5	6	7	8
☐	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☐

8. กลุ่มอาชีพ (Sector)

บุคคลทั่วไปที่เกี่ยวข้องกับข้อบ่งชี้ที่เกี่ยวข้องกับการตรวจประเมิน

9. ชื่ออาชีพและรหัสอาชีพอื่นที่หน่วยสมรรถนะนี้สามารถใช้ได้ (ถ้ามี)

N/A

10. ข้อกำหนดหรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง (Licensing or Regulation Related) (ถ้ามี)

1. หลักเกณฑ์การรับรองมาตรฐานการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี ของสำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ (มกอช.)
2. มาตรฐานสินค้าเกษตร มกษ.9001-2564
3. พระราชบัญญัติอาหาร พ.ศ.2522
4. พระราชบัญญัติมาตรฐานสินค้าเกษตร พ.ศ. 2551
5. มาตรฐาน ISO/IEC 17065 : 2012
6. มาตรฐาน ISO/IEC 17020 : 2012
7. มาตรฐาน ISO 19011 : 2018

11. สมรรถนะย่อยและเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Elements and Performance Criteria)

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์ในการปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
101031 สรุปผลการตรวจประเมินและทวนสอบความถูกต้อง	1. ระบุข้อมูลและหลักฐานที่ตรวจพบโดยรวมจากการสัมภาษณ์ การฟัง การสังเกตการณ์ การทบทวนเอกสารและบันทึกข้อมูลต่างๆ 2. บันทึกข้อมูลผลการตรวจประเมินและข้อบกพร่องที่พบในรายงานการตรวจ 3. จัดเรียงเอกสารหลักฐานประกอบรายงานการตรวจประเมินให้ สื่บค้นและเข้าใจได้ง่าย	ข้อสอบข้อเขียน

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์ในการปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
101032 จัดทำรายงานการตรวจประเมิน	1. จัดทำรายงานการตรวจประเมินพร้อมรายงานข้อบกพร่องตามหลักเกณฑ์มาตรฐานและเงื่อนไขการรับรอง 2. จัดเอกสาร/หลักฐานการตรวจที่ใช้พิจารณาตัดสินในการรับรอง/ไม่รับรองให้สืบค้นและเข้าใจได้ง่าย	ข้อสอบข้อเขียน

12. ความรู้และทักษะก่อนหน้าที่จำเป็น (Pre-requisite Skill & Knowledge)

ความรู้และทักษะเกี่ยวกับการตรวจประเมินตามมาตรฐานการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (GAP)

13. ทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) ความต้องการด้านทักษะ

1. ทักษะการเรียนรู้และพัฒนาความรู้
2. ทักษะการวางแผนดำเนินการและแก้ปัญหาในงาน
3. ทักษะการสัมภาษณ์การฟัง การสังเกต การสื่อสารและปฏิบัติงานร่วมกับผู้อื่นได้
4. ทักษะการบันทึกข้อมูล การเข้าถึงระบบข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล จัดทำรายงานและทวนสอบข้อมูล
5. ทักษะการใช้เทคโนโลยีและใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์

(ข) ความต้องการด้านความรู้

1. ความรู้ในข้อกำหนดมาตรฐาน หลักเกณฑ์การตรวจประเมินและเงื่อนไขการขึ้นทะเบียนและต่ออายุใบรับรองมาตรฐานการผลิตพืชอาหาร
2. ความรู้ในการวิเคราะห์อันตรายและจุดวิกฤติและแนวทางการประเมินความถูกต้อง เหมาะสมของสิ่งที่ดำเนินงานป้องกันความเสี่ยง
3. การจัดทำรายงานและขั้นตอนการขึ้นทะเบียนใบรับรองและต่ออายุใบรับรองมาตรฐานการผลิตพืชอาหาร

14. หลักฐานที่ต้องการ (Evidence Guide)

(ก) หลักฐานการปฏิบัติงาน (Performance Evidence)

- ภาพการตรวจประเมิน รายงานการตรวจประเมิน

(ข) หลักฐานความรู้ (Knowledge Evidence)

- ใบรับรองการผ่านการฝึกอบรมการตรวจประเมินที่เกี่ยวข้อง เช่น GAP ,ISO 9001 และ หลักสูตรเกี่ยวกับ GMP หรือ HACCP หรือหลักสูตรเกี่ยวกับการบริหารจัดการความปลอดภัยอาหาร หรือ การอารักขาพืช

(ค) คำแนะนำในการประเมิน

- ภาพการตรวจประเมิน รายงานการตรวจประเมินที่จัดทำไม่เกิน 2 ปี

(ง) วิธีการประเมิน

- พิจารณาตามคู่มือการประเมิน

15. ขอบเขต (Range Statement)

(ก) คำแนะนำ

ผู้จะเข้าประเมินจะต้องแสดงความรู้ในกระบวนการยื่นขอรับการอนุมัติและวิธีการแจ้งผลการพิจารณาอนุมัติ

(ข) คำอธิบายรายละเอียด

ข้อมูลที่ต้องบันทึกในรายงานการตรวจประเมิน ได้แก่ แหล่งน้ำ พื้นที่ปลูก การใช้วัตถุอันตรายทางการเกษตร

กระบวนการยื่นขอรับการอนุมัติและวิธีการแจ้งผลการพิจารณาอนุมัติ เป็นไปตามหลักเกณฑ์การรับรองมาตรฐานการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีของสำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ (มกอช.)

16. หน่วยสมรรถนะรวม (ถ้ามี)

N/A

17. อุตสาหกรรมร่วม/กลุ่มอาชีพร่วม (ถ้ามี)

N/A

18. รายละเอียดกระบวนการและวิธีการประเมิน (Assessment Description and Procedure)

18.1 วิธีการประเมิน

- การสอบข้อเขียน

18.2 เครื่องมือ

- ผลการสอบข้อเขียน